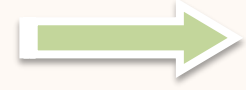

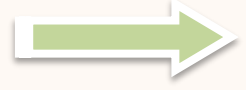
KELİME SONLARINDA VAKIF KEYFİYETİ

SONU İLLETLİ HARF OLMAYAN KELİMELELER
ÜZERİNDE VAKIF

Sonu İletli Harf Olmayan Kelimeler Üzerinde Vakıf

SÜKUN İLE VAKIF

REVM İLE VAKIF

İŞMAM İLE VAKIF

SUKUN İLE VAKIF

Mahza Sükûn İle Vakıf

Kelimenin son harfi sakin kılınarak yapılan ve en çok kullanılan vakıf çeşididir.

Hazf İle Vakıf

1. Damme ve kesra tenvini ile biten kelimeler
2. Vasıl halinde meddi salı suğra olan zamir ile biten kelimeler
3. [هم] [كم] Kelimelerinin sonundaki mim harfinin bazı kıraatlerde vav meddi ile okunması
4. Vasıl durumunda sabit olan bazı zaid ya harfleri

İbdal İle Vakıf

1. Fetha tenvini ile biten kelimeler
2. Müenneslik te'si (yuvarlak te) ile biten kelimeler

HAZF İLE VAKIF

1. Damme ve kesra tenvini ile biten kelimeler

بِدَمٍ كَذِبٍ	فَصَبْرٌ	جَمِيلٌ	شَيْءٌ	مُبِينٌ	بَأْسٍ شَدِيدٍ	عَدُوٌّ	لَايَاتٍ
---------------	----------	---------	--------	---------	----------------	---------	----------

2. Vasıl halinde meddi sıla suğra olan zamir ile biten kelimeler

مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ	لِنُبَيْتِنَاهُ وَأَهْلَهُ	عِبَادِهِ خَيْرًا	كَأَنَّهُ هُوَ	عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ
-----------------------------	----------------------------	-------------------	----------------	--------------------------

3. [هم] [كم] Kelimelerinin sonundaki mim harfinin bazı kıraatlerde vav meddi ile okunması

(vakıf halinde med hazfolunur)

بِهَدْيَتِكُمْ تَفْرَحُونَ	هُمْ يَهْتَدُونَ	لَهْدْيِكُمْ أَجْمَعِينَ	وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
----------------------------	------------------	--------------------------	---------------------------

4. Vasıl durumunda sabit olan bazı zaid ya harfleri

فَمَا أَتَيْنِي اللَّهُ

Vakıfta iki vecih

أَتَيْنِ

أَتَيْنِي

İBDAL İLE VAKIF

1. Fetha tenvini ile biten kelimeler

وَعُدًّا مَفْعُولًا	تَفْصِيلًا	خَيْرًا	هُدًى	تَفْضِيلًا	وَكَيْلًا	نَفِيرًا	كَبِيرًا
---------------------	------------	---------	-------	------------	-----------	----------	----------

2. Müenneslik te'si (yuvarlak te) ile biten kelimeler

مُبْصِرَةً	الْكَرَّةَ	وَازِرَةً	وَلِلْآخِرَةِ	مِنَ الرَّحْمَةِ	مَغْلُوبَةً	خَشِيَّةَ	مِنَ الْحِكْمَةِ
------------	------------	-----------	---------------	------------------	-------------	-----------	------------------

Not : Açık te ile yazılan kelimelerde ise te sesi verilerek durulur. Revm ve işmam ile durmak da caizdir.

دَرَجَاتٍ	مُسَخَّرَاتٍ	وَعَلَامَاتٍ
-----------	--------------	--------------

REVM İLE VAKIF

Damme ve kesra ile biten kelimelerde vakıf esnasında sesi, hafifçe duyulacak şekilde kısmaktır. Revm ile vakıf yapılırken hareke sesinin bir kısmı gider, bir kısmı kalır. Giden ses miktarı üçte iki, kalan miktarı ise üçte birdir.

الرَّحِيمِ	نَسْتَعِينُ	مِنْ قَبْلِ	الْمَغْضُوبِ	اللَّهُ	الْحَمْدُ	الرَّحِيمِ
------------	-------------	-------------	--------------	---------	-----------	------------

Revm vasıl hükmündedir. Bu sebeple revm ile vakıf yapılırken;

- ✓ Meddi arız (4-6) hareke çekilmez.
- ✓ Tefhim ve terkik açısından, üzerinde revm ile vakıf yapılan harfin, vasıl halindeki durumu geçerlidir. Mesela: { الْخَيْرُ } kelimesinde revm ile vakıf yapılırsa ra harfi vasıl durumundaki gibi kalın okunur.

Revm ve işmam, üzerinde durulan harfin asli harekesinin ne olduğunu anlamamıza yarar.

İŞMAM İLE VAKIF

Damme ile biten kelimelerde tamamen sukun ile vakıf yaptıktan hemen sonra hiç ses çıkarmadan dudakları damme pozisyonuna getirmektir.

الرَّحِيمُ	نَسْتَعِينُ	اللَّهُ	الْحَمْدُ	الرَّحْمَنُ	وَحْيٌ
------------	-------------	---------	-----------	-------------	--------

İşmam vakıf hükmündedir. Bu sebeple işmam ile vakıf yapılırken;

- ✓ Meddi arız çekilir.
- ✓ Tefhim ve terkik açısından, üzerinde işmam ile vakıf yapılan harfin, vakıf halindeki durumu geçerlidir. Mesela: { الْخَيْرُ } kelimesinde işmam ile vakıf yapılırsa sukun ile vakıf durumundaki gibi ra harfi ince okunur.

Revm ve işmam, üzerinde durulan harfin asli harekesinin ne olduğunu anlamamıza yarar.

Revm Ve İşmam Yapılmayan Durumlar

1. Sonu sakin olan kelime :

فَاطِمَةٌ فَكَبِيرٌ فَسَبِيحٌ فَاصْبِرْ فَأَهْجُرْ

2. Arizi hareke almıř kelime:

قُلِ الْحَمْدُ قُلِ ادْعُوا لِمَنْ ارْتَضَى لِمَنْ الْمَلِكُ

Örneklerde altı çizili olan harfler aslen sakindir. Lakin sakin durumunda yanyana gelen iki sakin harfi telaffuz etme imkanı olmadığı için bu harfler kesralanır.

3. Fethalı kelime :

الْخَاسِرُونَ الْكَافِرِينَ نِعْمَتَ الْكَذِبِ يَفْتَرُونَ

4. Müenneslik ifade eden te :

الْمَيْتَةَ طَيِّبَةً بِجَهَالَةٍ فِي الْأَخِرَةِ

{ وَجَنَّتْ } Kelimesindeki gibi açık te ile yazılmış ise o zaman «te'» olarak durulur. Revm ve işmam yapılabilir.

Zamir Olan He Harfinde Revm Ve İşmam

Müfred müzekker gaib zamiri olan he harfi üzerinde sukûn ile durulur. Revm ve işmam ile durulup durulmayacağı konusunda ise üç görüş söz konusudur.

1. Zamir olan he üzerinde sadece sukun ile durulur. Revm ve işmam yapılmaz.
  2. He harfinin harekesi gözetilerek revm ve işmam ile durulabilir.
  3. Zamir olan he üzerinde ancak belli şartlar gözetilerek revm ve işmam ile durulabilir.
- Bu şartları incelersek;

Dört durumda he zamiri üzerinde revm ve işmam ile durulmaz:

1. Zamir olan he ‘nin öncesi kesralı ise :

أَهْلِهِ	بِأَمْرِهِ
----------	------------

2. Zamir olan he ‘nin öncesi sakin ya ise :

إِلَيْهِ	أَرْضِيعِهِ
----------	-------------

3. Zamir olan he ‘nin öncesi dammeli ise :

يَرْفَعُهُ	كَلِمَتُهُ
------------	------------

4. Zamir olan he ‘nin öncesi sakin vav ise :

فَعَلُوهُ	وَلِيْرُضْوَهُ
-----------	----------------

Aşağıdaki durumlarda zamir olan he üzerinde revm ve işmamlarla durmak caizdir:

1. Zamir olan he'nin öncesi fethalı ise :

رَبَّهُ	وَلِنُعَلِّمَهُ	نَتَّخِذُهُ
---------	-----------------	-------------

2. Zamir olan he'nin öncesi elif ise :

اشْتَرِيَهُ	وَهَدِيَهُ	اجْتَبِيَهُ
-------------	------------	-------------

3. Zamir olan he'nin öncesi sahih sakin ise :

نُنَكِّسُهُ	نُعَمِّرُهُ	مِنْهُ
-------------	-------------	--------

Revm İle İhtilas Arasındaki Farklar

REVM	İHTİLAS
Harekenin üçte biri seslendirilir	Harekenin üçte ikisi seslendirilir
Üzerinde vakıf yapılan harfte vuku' bulur	Kelime ortasında veya cümle ortasında vuku' bulabilir. Vakfa bağlı değildir
Sadece damme ve kesrada uygulanabilir	Her üç hareke üzerinde de uygulanabilir

{ لَا تَأْمَنَّا } Kelimesi Hafs rivayetinde işmam veya ihtilas ile okunabilir. Hafs rivayetindeki tek ihtilas örneği bu kelimedir.

Vakıf Çeşitleri İle Alakalı Örnekler

KELİME	VECİH			
الرَّحِيمُ	7	Sukun (2-4-6)	Revm (2)	İşmam (2-4-6)
الْمَغْضُوبِ	4	Sukun (2-4-6)	Revm (2)	—
الْكَافِرِينَ	3	Sukun (2-4-6)	—	—
شَيْءٌ	7	Sukun (2-4-6)	Revm (Azıcık uzatılır)	İşmam (2-4-6)
شَيْءٍ	4	Sukun (2-4-6)	Revm (Azıcık uzatılır)	
تَصِفُونَ	3	Sukun (2-4-6)	—	—

Vakıf Çeşitleri İle Alakalı Örnekler

KELİME	GÖRÜŞ	VECİHLER		
فَاعْبُدُوهُ	1	Sukun (2-4-6)	—	—
	2	Sukun (2-4-6)	Revm (2)	İşmam (2-4-6)
	3	Sukun (2-4-6)	—	—
اجْتَبَاهُ	1	Sukun (2-4-6)	—	—
	2-3	Sukun (2-4-6)	Revm (2)	İşmam (2-4-6)

Vakıf Çeşitleri İle Alakalı Örnekler

KELİME	GÖRÜŞ	VECİHLER		
نُعْمَرُهٗ	1	Sukun		
	2-3	Sukun	Revm	İşmam
وَلِنُعَلِّمَهُ	1	Sukun		
	2-3	Sukun	Revm	İşmam